

«Бекитемин»

К. Тыныстанов атындагы Ысык-Көл мамлекеттик университетинин илимий иштери боюнча проректору, т.и.к., доцент Ишенбекова Н.Т.

« 10 » январь 2023-жыл.

К. Тыныстанов атындагы Ысык-Көл мамлекеттик университетинин «Психологиялык-педагогикалык жана гуманитардык илимдер», «Математика жана информатика, окутуунун технологиялары», «Маалыматтык системалар жана технологиялар» кафедраларынын кеңейтилген отурумунда Джунушалиева Бурул Алмазбековнанын «**Болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу**» аттуу темадагы 13.00.08 — кесиптик билим берүүнүн теориясы жана методикасы адистиги боюнча жазылган диссертациялык ишин талкуулоонун 2023-ж. 10-январынын № 1

ПРОТОКОЛУ

Отурумдун төрайымы – «Психологиялык-педагогикалык жана гуманитардык илимдер» кафедрасынын башчысы, п.и.к., доценти Исакова Чынара Бакировна

Отурумдун катчысы: кафедранын лаборанты Тиленова Айсулуу Темирбековна

Катышкандар:

п.и.д., профессор Мааткеримов Н.О., п.и.д., профессор Добаев К.Д., п.и.д., профессор Сыдыхов Б.Д., п.и.д., профессор Алимбекова Г.Б., доцент Ишенбекова Н.Т., п.и.к, доцент Исакова Ч.Б., п.и.к., доц. Жапарова С.Н., п.и.к., доц. Нуржанова С.А., п.и.к., доц. Мусина Д.С., псих.и.к., ага окут. Чолпонкулова Н.Т., ф-м.и.к., доцент Исабеков К.А., ф-м.и.к., доцент Байболотов Б.А., ф-м.и.к., доцент Байсеркеева А.Б., ф-м.и.к., доцент Балан Р.К., п.и.к., доцент Ткачева С.А., психол.и.к., ага окутуучу Чолпонкулова Н.Т., ага окутуучу Сагынбекова Д.С., ага окутуучу Бапа к А., ага окутуучу Маданбекова Э.Э., ага окутуучу Молдакунова Н.К., окутуучу Макеева С.А.,

ага окутуучу Садырбаева А.Б., окутуучу Турукбаева А.К., окутуучу Назарбаева М.Т., окутуучу Кооманова Ж.К., окутуучу Рысбекова Д.Р.

КҮН ТАРТИБИНДЕ:

“Болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу” аттуу темадагы изденүүчү Джунушалиева Бурул Алмазбековнанын кандидаттык диссертациясын талкуулоо жана аны коргоого сунуштоо.

Угулду: Илимий иштери боюнча проректору Ишенбекова Н. Саламатсыздарбы урматтуу кесиптештер, бүгүн үч кафедранын окутуучуларынын катышуусунда аспирантуранын бүтүрүүчүсү Джунушалиева Бурул Алмазбековнанын “Болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу” деген темадасындагы диссертациялык ишин талкуулоо өткөнү турат, жыйынды математика жана информатика окутуунун технологиясы кафедрасынын кафедра башчысы п.и.к., доц. Жапарова С.Н. алып барат, сөз жыйындын төрайымыны берилет.

Отурумдун төрайымы, «Психологиялык-педагогикалык жана гуманитардык илимдер» кафедрасынын башчысы, п.и.к., доценти Исакова Чынара Бакировна. Саламатсыздарбы бүгүнкү жыйындын катышуучулары! Күн тартибинде, Кыргыз Республикасынын К. Тыныстанов атындагы Ысык-Көл мамлекеттик университетинде педагогика илимдеринин доктору, профессор Н.О. Мааткеримовдун жетекчилиги астында, педагогика жана психология кафедрасында аткарылган “Болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу” деген темадагы 13.00.08 – кесиптик билим берүүнүн теориясы жана методикасы адистиги боюнча педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуу наамдын изденүүчүсү Джунушалиева Бурул Алмазбековнанын кандидаттык диссертациялык ишин талкуулоо үчүн математика жана информатиканы окутуунун технологиясы, педагогика

жана психология, маалыматтык системалар жана технологиялар кафедраларынын кеңейтилген отурумуну болуп жатат.

Кафедранын отурумун өткөрүү үчүн кворум жетиштүү. Каршылык жок болсо, сөздү Джунушалиева Б.А. берүүгө уруксат этиңиздер.

Джунушалиева Б.А.: Урматтуу төрайым, урматтуу кафедранын жамааты, “Болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу” темасында жазылган диссертациялык ишти таанышуу, талкуулоо үчүн убакыт бөлүп, келип көңүл бурганыңыздарга ыраазычылыгымды билдирем.

Республикабыздын билим берүү системасын жетилтүүнүн зарылчылыгы болочок адистерди даярдоонун усулдарын жана формаларын заманбап мезгилдин талаптарына жооп бере алгандай түзүү керектиги менен түшүндүрүлөт. Кыргызстанда кесиптик билим берүүнү өнүктүрүү боюнча акыркы жылдарда кабыл алынган өкмөттүк документтер кесипкөй адистер тууралуу түшүнүктөрдү өзгөртүп, жаңы экономикалык шарттарда аларды даярдоодо маалыматтык технологияларды кеңири колдонууну болжолдойт. 2021-2040 - жылдары Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясында ар бир адамга тиешелүү баалуулуктар аныкталган негизги компетенттүүлүктөрдү калыптандыруу талабы эске алынат жана “Санарип Кыргызстан 2019-2023” санариптик трансформациясынын концепциясында эмгек рыногунун талаптарына ылайык кесиптик даярдыктын сапатын жогорулатуу, санариптик технологияларды кеңири жана ар тараптуу колдонуу маанилүү экендиги белгиленген.

Мындан кийин изденүүчү изилдөөсүнүн негизги мазмунун баяндап берди.

Төрайым: - Рахмат, биз изденүүчүнүн баяндамасын уктук. Сөз илимий жетекчиси, педагогика илимдеринин доктору, профессор Н.О. Мааткеримовго берилет.

Мааткеримов Н. О.: Саламатсыздарбы урматтуу кесиптештер, бүгүнкү талкуу кеңейтилген отурумда өтүп жатканына, мен абдан

кубанычтамын. Коомдун маалыматташтыруу аймагындагы азыркы өнүгүүсү максималдуу мүмкүн болгон масштабка ааламдашууга жетишти жана буга байланыштуу Кыргызстандын турмушунун бардык аймактарында: экономикада, илимде, саясатта, билим берүүдө, медицинада, маданиятта, эмгек жана жумуштуулук чөйрөсүндө ж.б. олуттуу өзгөрүүлөр жүрүп жатууда.

Мындай шаттарда инженер-программисттин даярдыгынын деңгээли билим берүү системасында инсандын атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн гана эмес, социалдык адаптациясын да аныктаган басымдуу факторго айланат. Ошол эле учурда адистин компетенттүүлүгү – бул компетенциялар катары аныкталган максаттардын, милдеттердин жана анын даярдык деңгээлине кесиптик талаптардын жыйындысы болот.

Б.А. Джунушалиеванын диссертациялык ишинде болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүнүн негизги компоненттери аныкталып түзүмү ачыкталды, аларды даярдоодо компетенцияларды калыптандыруунун усулдугу иштелип чыкты.

Диссертанттын изилдөөсүндө “Python программалоо” жана “Берилиштер базасы” курстар боюнча окуу-методикалык материалдардын топтому даярдалды, окуу процеске кесиптик багытталган маселелерди киргизүү жолу менен студенттерди кесиптик ишмердүүлүккө компетенттүү болочок адиске факторлору боло алат. Программалоо жаатындагы компетенттүүлүктү калыптандыруу үчүн окутуунун интерактивдүү ыкмаларын: когнитивдик конфликтин стратегиясы, менталдык моделдерди куруу, программаларды визуалдык моделдөө, чыгармачыл-практикалык багытталган көнүгүүлөр, тапшырмалар ж.б. колдонуу өзгөчө мааниге ээ болгон.

Б.А. Джунушалиева диссертациялык ишти даярдоодо өзүнүн компетенттүүлүгүн, тыкандыгын жана иштемчилдигин көрсөтө алды. Ал аткарган изилдөө иши Кыргыз Республикасынын УАКтын коюлган талаптарына жооп берет жана аны диссертациялык кеңештин алдында

коргоого сунуштаса болот. Бул тема боюнча өзүңүздөрдүн сунуштарыңыздар жана эскертүүңүздөр болуп калышы мүмкүн, жакшы карап, талкуулап берүүңүздөрдү өтүнөм.

Төрайым: - Рахмат, эми изденүүчүгө кимдин кандай суроосу бар? Бериңиздер.

1. П.и.д., профессор К.Д. Добаев: Диссертациялык изилдөөңүздүн темасынын актуалдуулугу кандай?

Джунушалиева Б.А.: Коомдун турмушунун бардык сфераларына компьютердик техниканы жана телекоммуникациялык байланыштын каражаттарын интенсивдүү ишке ашырылышы маалыматтык системаларды, программалык камсыздоону, компьютердик техниканы иштеп чыгуу менен жүзөгө ашыруу көйгөйлөрүн пайда кылат. Улам көбөйүп жаткан маалыматтык агымдарга тез адаптацияланууга жөндөмдүү болгон эсептөө техниканын тармагындагы жогорку квалификациядагы адистерге керектиктер жылдан жылга өсүүдө. Булардын баары изилдөөбүздүн актуалдуулугун айгинелейт.

2. Маалыматтык системалар жана башкаруу кафедрасынын кафедра башчысы, п.и.к., доц. Байболотов А.Б.: Диссертацияда котормодон айырмачылыктар болуп жатат, бизде “Маалыматтар базасы” деп аталса, сиздерде “Берилиштер базасы” деп көрсөтүлгөн, эми суроого өтсөк, кандай компетенцияларды ачып көрсөтүүңүздөр?

Джунушалиева Б.А. Маалыматтык-компьютердик технологиялар жана информатика боюнча билим берүүнүн негизги максаты – заманбап маалыматтык эмгек рыногундагы кесибинин ар тараптуу өзгөчөлүктөрүн эң жакшы билген, бул тармакта ийгиликтүү иштей ала турган, атаандаштыкка жөндөмдүү жана мобилдүүлүккө дайыма даяр болгон компетенттүү инженер-программисттерди даярдоо экендиги КРнын жогорку кесиптик билим берүүсүнүн мамлекеттик стандартында белгиленген. Ошондуктан болочок инженер-программисттерге информатиканын курамындагы программалоо курсун кесипке багыттап окутуу, алардын келечектеги

адистиги боюнча натыйжалуу эмгектенүү мүмкүнчүлүгүн калыптандырууга компетенттик мамилени кеңири колдонууга тиешелүү шарттарды пайдаландык.

Жогоруда келтирилгендердин негизинде болочок МКТ адистердин төмөнкү түйүндүү компетенциялары аныкталды: *маалыматтык компетенттүүлүк, коммуникациялык компетенттүүлүк, техникалык компетенттүүлүк, социалдык-коомдук компетенттүүлүк*

3. Ишенбекова Н.: Изилдөөнүн натыйжасында канча илимий макала жарык көрдү?

Джунушалиева Б.А.: 16 макала жана 1 окуу-методикалык колдонмо жарыкка чыгарылды. Изилдөөнүн негизги жыйынтыктары эл аралык, республикалык илимий-практикалык конференцияларда баяндалган: Ж. Баласагын ат. КУУда; К.Тыныстанов ат. ЫМУда; С. Нааматов ат. НарМУда; И. Арабаев ат. КМУда; М.Р. Рыскулбеков ат. КЭУда; эл аралык илимий журналдарда макалалар жарыяланган: American Scientific Journal – Elmhurst AV, queens. NY United States; Modern science International scientific journal; Кыргызстан ЖОЖдордун Кабарлары жана Кыргызстан илими, жаңы технологиялары жана инновацияларында.

4. П.и.д., проф. Алимбекова Г.Б.: Кызыктуу жана татаал тема боюнча түйшүктүү иш кылынганы көрүнүп турат. Иштин практикалык маанилүүлүгү кандай ишке ашырылды?

Джунушалиева Б.А.: Изилдөөнүн практикалык маанилүүлүгү боюнча болочок инженер-программисттерди даярдоо процессинде кесиптик компетенттүүлүктү калыптандыруунун усулдугу иштелип чыкты. “Python программалоо” жана “Берилиштердин базасы” курстар боюнча окуу-методикалык материалдардын топтому даярдалды. “Маалыматтык системалар жана технологиялар” 710200 багыты боюнча болочок программисттер үчүн “Берилиштердин базасы” курсунун окуу-методикалык комплекси жана жумушчу программасы иштелип чыкты.

5. П.и.к., доцент Мусина Д.С.: Сиздин изилдөө темаңызга жакын кайсыл илимий-методикалык эмгектерге таяндыңыз?

Джунушалиева Б.А.: Биздин диссертациянын максат менен милдеттерине жакын коюлган көп деле эмес изилдөөлөр жүргүзүлүп, эмгектер арналган. Жогорку окуу жайларда информатика жана маалыматтык-компьютердик технологияларды окутуунун мазмунун жана усулдугун пайдалануу маселелери боюнча А.П. Ершов, С.К. Калдыбаев, М.У. Касымалиев, В.А. Красильникова, А.А. Кузнецов, У.Э. Мамбетакунов, В.М. Монахов, И.В. Роберт ж.б. изилдешкен. Инженер-программисттерди даярдоодо кесиптик компетенттүүлүктү калыптандыруу жана өнүктүрүү көйгөйлөрү Г.Л. Абдугалимовдун, И.Н. Антиповдун, Д.Б. Бекболотовдун, М.В. Бернавскаянын, Т.А. Курамаеванын, М. Лутцтун, В.М. Монаховдун, Р.Р. Мухаметзяновдун ж.б. изилдөөлөрүндө каралган.

6. П.и.д., проф. Сыдыхов Б.Д.: Тажрыйба-эксперименттик иштердин жыйынтыктарын иштеп чыгуунун натыйжалары, алар кандай?

Джунушалиева Б.А.: Программалык түзүлүштөр иштелип чыгып, Ж.Баласагын атындагы КУУнун маалыматтык технологиялар жана программалоо кафедрасында ушул түзүлүшкө ылайык курулган модулдардын негизинде программалык камсыздоону түзүү усулдугу киргизилген, жана анын сапатын камсыздоо компоненттер педагогикалык экспериментте такталган.

Жалпы программалык камсыздоо компоненти предметтик чөйрөнүн өзгөчөлүктөрүн эске алган, милдеттердин белгилүү бир классын аткаруунун алкагында бири-биринен ажырагыс, унификацияланган интерфейске ээ болгон программалык объекттердин жыйындысы катары аныкталган. Бул компонент кошумча координациялоочу кодсуз жана программалык кодго өзгөртүүлөрдү киргизбестен, алардын касиеттерин өзгөртүү мүмкүнчүлүгүнө ээ болбостон, бири-бири менен өз ара аракеттенүүгө мүмкүндүк түзөөрү экспериментте текшерилди.

7. П.и.к., доц. Чолпонкулова Н.Т.: Изилдөөнүздүн экинчи главасында жалпы кесиптик, базалык, кошумча компоненттер деп жалпылап көрсөтүп кетиптирсиз, азыркы учурда команда менен иштөө кеңири таралган, ушул команда менен иштөө компетенциясына сиздин көз карашыңыз кандай?

Джунушалиева Б.А.: Сурооңузга чоң рахмат, Топтук, социалдык-коомдук деген түйүндүү компетенцияны аныктадык, ачып караганда маалыматты таркатууда жеке жоопкерчиликти, маалыматтык коопсуздукту камсыздоону, бири биринин пикирлерин угуу, өз ара урматтоо менен командада иштөө жөндөмдүүлүктү камтыйт.

8. П.и.к., доц. Нуржанова С.А.: Студенттердин кесиптик компетенцияларын калыптандыруу деңгээлин текшерүү үчүн кандай критерийлерди колдондуңуз?

Джунушалиева Б.А.: ЖОЖдордо «Маалыматтык системалар жана технологиялар» багыты боюнча келечектеги жумуш жеринин тармактык өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен бакалавр-программисттердин кесиптик компетенцияларын калыптандыруунун критерийлери болуп төмөнкүлөр колдонулду: *когнитивдик*, региондордогу ишканаларга мүнөздүү кесиптик милдеттерди аткарууда атайын билимдерди колдонуу жөндөмүн чагылдырган; баалуулук, бул кесиптик милдеттерди иштеп чыгууга жана ишке ашырууга оң мамилени мүнөздөгөн; оперативдүү-ишмердүүлүк, бул кесиптик милдеттерди ишке ашыруу боюнча иш-чаралардын өнүгүү деңгээлин көрсөтүүчү; баалоо-пландоочулук, региондордогу ишканаларга мүнөздүү кесиптик милдеттерди аткарууга даярдыгын өз алдынча баалоонун адекваттуулугун мүнөздөгөн.

9. Турукбаева А.К.: Изилдөөнүздөрдө эксперимент кайсы курстарда жүргүзүлдү жана жыйынтыктары кандай болду?

Джунушалиева Б.А.: Эксперимент экинчи жана үчүнчү курстардын студенттеринин арасында жүргүзүлдү. Эксперименттик тобунда төмөнкү деңгээлдин көрсөткүчтөрүнүн олуттуу төмөндөшү (0,271ге), ошондой эле орточо (0,19га) жана жогорку (0,081ге) деңгээлдердин көрсөткүчтөрүнүн

өсүшү катталган. Эксперименттин жүрүшүндө алынган статистикалык маалыматтардын ишенимдүүлүгү Фишердин F -критерийинин жана Пирсондун χ^2 бир тектүүлүк критерийинин жардамы менен текшерилди. Эксперименттик изилдөөнүн констатациялоо этабында эки топтордо тең программалоо жаатындагы компетенттүүлүктүн орточо жана төмөнкү деңгээлинин көрсөткүчтөрү айырмаланбаганы аныкталган. Эксперименттик изилдөөнүн аягында контролдоо этабында программалоо чөйрөсүндөгү компетенттүүлүктүн орточо жана деңгээлинин көрсөткүчтөрү айырмаланган (критерийдин алынган эмпирикалык маанилери анын критикалык эксперименттик жана контролдук топтордун маанисинен $F_{кр} = 1,64$ ашат). Ошентип, педагогикалык эксперименттин жүрүшүндө контролдук жана эксперименттик топтордун студенттеринин программалоо жаатындагы компетенттүүлүк көрсөткүчтөрүнүн ортосунда ишенимдүү айырмачылыктар аныкталды. Алынган маалыматтар келечектеги инженер-программисттерди кесиптик ишмердүүлүккө даярдоонун иштелип чыккан системасын ишке киргизүү студенттердин жогорку квалификациялуу IT адистерин катары калыптанышына өбөлгө түзөрүн көрсөтүп турат.

10. Исакова Ч. Б. (төрайым): Илимий жаңылыгыңыздын 3-жаңылыгы методикалар жөнүндө көрсөтүлгөн, кандай методикаларды иштеп чыктыңыздар?

Джунушалиева Б.А.: Биз сунуштаган усулдук программалык коддун андан ары тейлөөнү талап кылган өлчөмүн азайтуу, анын ийкемдүүлүгүн, функционалдуулугун, ишенимдүүлүгүн, натыйжалуулугун жана башкаларды жогорулатуу аркылуу ИБАТтын программалык камсыздоосун түзүүгө жана тейлөөгө кеткен чыгымдарды кыскартууга мүмкүндүк берди.

Исакова Ч.Б. (төрайым): Кийинки сөз талкуулоо үчүн п.и.д., профессор К.Д. Добаевге берилет.

Добаев К.Д.: Урматтуу кесиптештер! Джунушалиева Бурул Алмазбековна К. Тыныстанов ат. Ысык-Көл мамлекеттик университетинин

педагогика жана психология кафедрасында аткарылган “Болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу” деген темадагы кандидаттык диссертация боюнча изилдөө жүргүзүп, аягына чыкты.

Илимий аспектиден алып караганда, диссертациялык эмгектин илимий-усулдук жаңылыгы автордун биринчилерден болуп аз изилденген болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу боюнча изилдөө жүргүзгөндүгүн белгилесе болот. Көрсөтүлгөн изилдөөсүн аткарууда автор иштемчил, так аткаруучу жана көңүл коюучу тыкан изилдөөчү катары көрсөтүп, максаттарын жана милдеттерин даана аныктап, алынган жыйынтыктарын терең ойлонуп жана талдап чыгып, изилдөөнүн зарыл болгон усулдарын аныктаган жана колдонгон.

Диссертациялык изилдөө өз алдынча аткарылган, толук аякталган илимий изилдөө ишин түзөт. Эмгек тиешелүү теориялык деңгээлде жазылган жана жетиштүү практикалык материалдарга ээ, мындай эмгектерге коюлган талаптарга толук жооп берет.

Исакова Ч. Б. (төрайым): Эмки сөз профессор Б.Д. Сыдыковго берилет.

Сыдыков Б.Д.: Менин оюмча талкууга коюлган диссертация болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу боюнча биринчилерден болуп жазылган комплекстүү изилдөө экенин баамдаса болот.

Коомдун өнүгүшүнүн заманбап этабы жогорку билимге анын көп деңгээлдүү системанын шарттарында ээ болуу үчүн олуттуу сапаттуу өзгөрүүлөрдү киргизүүнү өтө зарыл талап кылууда. Бул азыркы дүйнөдөгү коомдун санариптештирүүсү болмуштун ажырагыс бөлүгү болуп жаткандыгы менен көбүнчө тыгыз байланышын изденүүчү белгиледи. Маалыматтык технологиялар бүгүнкү коомдун баардык аймактарына

таралгандыктан ар бир инсандын турмушунун шарттарында жана формаларында жүйөлүү таасирлерин тийгизүүдө.

Адамдын өзүнүн тиричилик аракеттеринин жүрүшүндө жараткан техносфера ырааттуу түрдө маалыматтыкка модификацияланат, ал маалыматтык технологиялардын мааниси жогорулашында, техногендик болмуштун буюмдары пайда болуу менен колдонулушунда туюнтулат.

Маалыматтык жана санариптүү коом үчүн техногендик факторлорго баш ийүүнүн күчөшү; тышкы айланага туруктуу адаптацияланууга зарыл керектик; коомдук сегрегациянын жаңы түрлөрүнө мүдөөлөр көбөйүшүн аныктаган ишмердүүлүктү интеллектуалдаштыруу; азыркы адамдын социалдуулугун трансформациялаган технологиялык жаңылыктарды кеңейтүүнү себептеген, коомдук байланыштардын тармактары аркылуу глобалдык таркалышы мүнөздүү экенин диссертацияда көрсөтүлдү.

Болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу боюнча усулдуктун натыйжалуулугун текшерүү педагогикалык эксперимент аркылуу үч этаптарда өткөрүлүптур. Көйгөйдүн абалын констатациялоочу экспериментте жүргүзүлгөн аңгемелешүүлөр жана сурамжылоолордун жыйынтыгында студенттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруунун зарыл экендиги айгинеленди.

Изилдөөнүн теориялык жана практикалык маанилүүлүгү, жыйынтыктары, педагогиканын бир нече теориялык жоболорунун өнүгүшүнөн турат. Ошондуктан бул изилдөөнүн илимий-педагогикалык жаңычылдыгы жана пайдалуулугу талашсыз деп эсептейм.

Исакова Ч. Б. (төрайым): Сөз п.и.к., доцент Д.С. Мусинага берилет:

П.и.к., доц. Мусина Д.С.: Мен жогоруда сүйлөп чыгышкан кесиптештердин пикирлерине кошулам. Талкууланып жаткан изилдөө иш бардык талаптарга жооп берет. Эскертүү катары, колдонулган адабияттардын кай бирлери техникалык жасалгаланышы КРнын Улуттук аттестациялык комиссиянын талаптарына туура келбейт. Иштин көлөмү –

чоң, диссертациянын көлөмүн кичине азайтышыңыз керек. Жалпы жолунан, чыгып сүйлөгөндөрдү мен да колдойм жана ишти коргоого сунуштайм.

Исакова Ч. Б. (төрайым): Дагы каалоочулар барбы? Эгер жок болсо, уруксат берсеңиздер жыйынтыгын чыгарсак. Изденүүчүнүн биздин айткан сунуштардын үстүнөн иштегенге мүмкүнчүлүгү бар деп ойлойм. Айтылган сунуштар туура, иш жогорку илимий деңгээлде жазылган, кандидаттык диссертацияга койгон Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Улуттук Аттестациялык Комиссиясынын талаптарына жооп берет жана коргоого сунуштасак болот. Изденүүчүдөн рецензенттердин берген эскертүүлөрдү эске алуусун өтүнөм.

Добуш берип коюңуздар – изденүүчү Б. Джунушалиеванын диссертациялык иши, айтылган эскертүүлөрдү жана сунуштарды эске алуу менен коргоого сунушталсын дегендер добуш берүүгө тийшпиз. Башка сунуштар жокпу? Бул сунушка макулмун дегендер добуш берип койсоңуздар.

Добуш берүүнүн жыйынтыгы: макул – 24, каршы – жок, калыс – жок.

Жогорудагылардын негизинде, К. Тыныстанов атындагы Ысык-Көл мамлекеттик университетинин педагогика жана психология, математика жана информатиканы окутуунун технологиясы, маалыматтык системалар жана технологиялар кафедраларынын отуруму төмөнкү корутундуга келишти:

КОРУТУНДУ

Изилдөөнүн темасынын актуалдуулугу. “Болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу” деген темадагы изденүүчү Джунушалиева Бурул Алмазбековнанын диссертациясы, маалыматтык-компьютердик технологиялар жана информатика боюнча билим берүүнүн негизги максаты – заманбап маалыматтык эмгек рыногундагы кесибинин ар тараптуу өзгөчөлүктөрүн эң жакшы билген, бул тармакта ийгиликтүү иштей ала турган, атаандаштыкка

жөндөмдүү жана мобилдүүлүккө дайыма даяр болгон инженер-программистти даярдоо экендиги КРнын жогорку кесиптик билим берүүсүнүн мамлекеттик стандартында белгиленген. Ошондуктан болочок инженер-программисттерге информатиканын курамындагы программалоо курсун кесипке багыттап окутуу, алардын келечектеги адистиги боюнча натыйжалуу эмгектенүү мүмкүнчүлүгүн калыптандырууга компетенттик мамилени кеңири колдонуу тиешелүү шарттарды түзөт.

Диссертациянын илимий жаңычылдыгы болуп биринчи жолу диссертациялык иштин деңгээлинде болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу боюнча комплекстүү изилдөө жүргүзүлдү. Жалпы жолунан илимий жаңычылдыгы жана практикалык баалуулугу жүргүзүлгөн изилдөөлөрдүн жыйынтыктарында, ошондой эле коргоого чыгарылып жаткан жоболордо көрсөтүлгөн.

Диссертациянын жыйынтыктары боюнча негизги жоболор, корутундулар жана сунуштар, автор жарыялаган 16 илимий макалаларда чагылдырылды.

Б. А. Джунушалиеванын диссертациялык ишин талкуулоо учурунда иштин мазмуну боюнча төмөнкүдөй эскертүү жана сунуш берилди:

1. Иштин көлөмүн кичине азайтуу зарыл.

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук аттестациялык комиссиянын кандидаттык диссертацияларды жасалгалоого койгон талаптарына ылайык колдонулган булактардын тизмеси жаңыртылсын.

Педагогика илимдеринин кандидаты илимий даражасын изденип алуу үчүн сунушталган **“Болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу”** деген темадагы изденүүчү Джунушалиева Бурул Алмазбековнанын диссертациялык иши: 13.00.08 – кесиптик билим берүүнүн теориясы жана методикасы адистигине толук ылайык келет.

К. Тыныстанов атындагы Ысык-Көл мамлекеттик университетинин педагогика жана психология кафедрасынын жамааты Джунушалиева Бурул

Алмазбековнаны, педагогика илимдеринин кандидаты илимий даражасын изденип алуу үчүн диссертациялык кеңеште коргоого сунуштайт, булардын негизинде

ТОКТОМ КЫЛАТ:

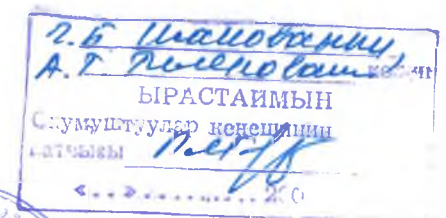
1. 13.00.08 – кесиптик билим берүүнүн теориясы жана методикасы адистиги боюнча **“Болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу”** деген темадагы изденүүчү Джунушалиева Бурул Алмазбековнанын диссертациясын талкуулоонун корутундусу бекитилсин.

2. Джунушалиева Бурул Алмазбековнанын диссертациялык иши жактырылсын жана 13.00.08 – кесиптик билим берүүнүн теориясы жана методикасы адистиги боюнча педагогика илимдеринин кандидаты илимий даражасын изденип алуу үчүн диссертациялык кеңеште коргоого сунушталсын.

Төрайым:

«Психологиялык-педагогикалык жана гуманитардык илимдер» кафедрасынын башчысы п.и.к., доцент

Отурумдун катчысы:

Исакова Ч.Б.

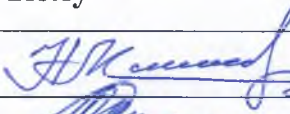

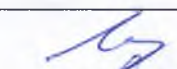

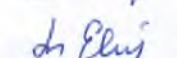
Тилонова А.Т.

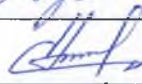

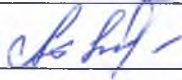

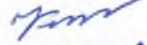
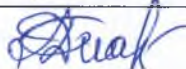

К. Тыныстанов атындагы Ысык-Көл мамлекеттик университетинин
 «Психологиялык-педагогикалык жана гуманитардык илимдер»,
 «Математика жана информатика, окутуунун технологиялары»,
 «Маалыматтык системалар жана технологиялар» кафедраларынын
 кеңейтилген отурумунун

КАТЫШУУ БАРАКЧАСЫ

январь 2022-жыл

№	Аты-жону	Илимий даражасы	Колу
	Мааткеримов Н.О.	П.и.д. (13.00.02) проф.	
	Добаев К.Д.	П.и.д. (13.00.01) проф.	
	Сыдыхов Б.Д.	П.и.д.(13.00.08) проф	
	Алимбекова Г.Б	П.и.д. (13.00.08) проф.	
	Ишенбекова Н.Т.	Т.и.к.(07.00.02.) доцент	
	Исакова Ч.Б.	П.и.к (13.00.01) доцент	
	Жапарова С.Н.	П.и.к. (13.00.02) доцент	
	Нуржанова С.А.	П.и.к., (13.00.02) доцент	
	Мусина Д.С.	П.и.к. (13.00.08), доцент	
	Чолпонкулова Н.Т.	Псих.и.к.,(19.00.05; ага окутуучу	
	Исабеков К.А.	Ф-м.и.к. (01.02.05) доцент	
	Байболотов Б.А.	Ф-м.и.к. (01.02.05) доцент	
	Балан Р.К.	Ф-м.и.к. (01.04.14) доцент	
	Байсеркеева А.Б.	Ф-м.и.к. (01.01.02.) доцент	
	Ткачева С.А.	П.и.к (13.00.01) доцент	
	Сагынбекова Д.С.	Ага окутуучу	
	Бапа к А.	Ага окутуучу	
	Маданбекова Э.Э.	Ага окутуучу	

	Молдакунова Н.К.	Ага окутуучу	
	Макеева С.А.	Окутуучу	
	Садырбаева А.Б.	Ага окутуучу	
	Турукбаева А.К.	Окутуучу	
	Назарбаева М.Т.	Окутуучу	
	Кооманова Ж.К.	Окутуучу	
	Рысбекова Д.Р.	Окутуучу	

Отурумдун катчысы:

Тилонова А.Т.